

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานราก ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

Role of Local Administrative Organization in Development of Grass Root Economy in Mueang Yala District, Yala Province

มะพารี กะมุณี¹ อีสัยส มะแก็ง¹ มุบตี อุเต็น¹ สภาวิทย์ จันจุฬา¹

E-mail: maphari.k@yru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ การทดสอบแบบ One-Way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานราก พบว่า ปัจจัยด้านอายุ ปัจจัยด้านอาชีพ ปัจจัยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก ปัจจัยแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการจัดตั้งกลุ่มมีผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานราก

คำสำคัญ: บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนา กลุ่มเศรษฐกิจฐานราก

Abstract

The purposes of this research were to study and to compare the role of local administrative organization in the development of grass root economy in Mueang Yala district, Yala Province. A sample was selected from 400 members of Community Enterprise Group. Questionnaire was used to collect the data. The data was analyzed by sing percentage, mean average, standard deviation and One-Way ANOVA pilot test. It was found that overall roles of the local government organizations in the development of the local economy is moderate. After comparing the personal factors with the roles of local government organizations in the development of the grass root economy, it showed that age, occupation, Initial capital, and funding sources were affected to role of local administrative organization in development of grass root economy.

Keywords: role of local administration, development, grass root economy

ความเป็นมาของปัญหา

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจจากฐานรากตามนโยบายประชารัฐของรัฐบาลโดยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่ การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทย ทุกคนมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการสนับสนุนให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้โดยการเริ่มคิดและลงมือปฏิบัติบนพื้นฐานของทุนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงพาณิชย์ในการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าของประเทศให้มีความก้าวหน้าอย่างมั่นคง เป็นธรรม ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนทั้งประเทศ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือประชาชนมีความอยู่ดีมีสุข ผู้ประกอบการมีความสามารถในการแข่งขันสูงและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง เศรษฐกิจการค้ามีความก้าวหน้าบนพื้นฐานของความสมดุลทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ประเทศยกระดับจากประเทศรายได้ปานกลางเข้าสู่ประเทศที่มีศักยภาพสูงโดยการเสริมสร้างขีดความสามารถให้ผู้ประกอบการและวิสาหกิจ บนฐานขององค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และทุนวัฒนธรรม โดยคำนึงถึงมิติด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสังคม (กระทรวงพาณิชย์, 2560)

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ทั้งนี้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนที่มุ่งให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการบริหารงาน เพื่อให้ประชาชนคิดเป็น ทำเป็น จนสามารถพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการในการจัดระบบบริการกิจกรรม สาธารณะต่างๆ อย่างเหมาะสมกับแต่ละชุมชน การเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อการจัดการตนเองของชุมชนเป็นบทบาทสำคัญโดยตรงของ ประชาชน ซึ่งหัวใจสำคัญที่จะส่งผลให้การจัดการตนเองของชุมชนบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในแง่มุมของ “การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ” นับตั้งแต่การศึกษาชุมชน การวิเคราะห์ปัญหาชุมชน การจัดลำดับปัญหาและความต้องการของ ชุมชน การวางแผนและโครงการเพื่อการพัฒนาชุมชน การดำเนินงานพัฒนาชุมชน การประเมินผลงาน การทบทวนเพื่อแก้ไขปัญหา และอุปสรรค และที่สำคัญคือการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจ รักและหวงแหนชุมชนของตนเอง (ประเวศ วะสี, 2550) โดยการนำความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรนำมาผลิตสินค้าหรือบริการ ก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชน โดยการรวมกลุ่มของสมาชิกในรูปแบบที่เรียกว่า วิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นกิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้าการให้บริการ หรือการ อื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นรูปนิติบุคคลใน รูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน(กรมส่งเสริม การเกษตร, 2562) ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประกาศกำหนด วิสาหกิจชุมชนจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วย ให้เป้าหมายของรัฐบาลประสบผลสัมฤทธิ์ตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ และเพื่อเป็นการสนับสนุนให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความ คล่องตัวในการดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรม ส่งเสริมการเกษตร ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 สนับสนุนให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป็นนิติบุคคลเพื่อความเข้มแข็งสามารถเข้าถึงบริการต่างๆ ของรัฐได้สะดวกมากขึ้น

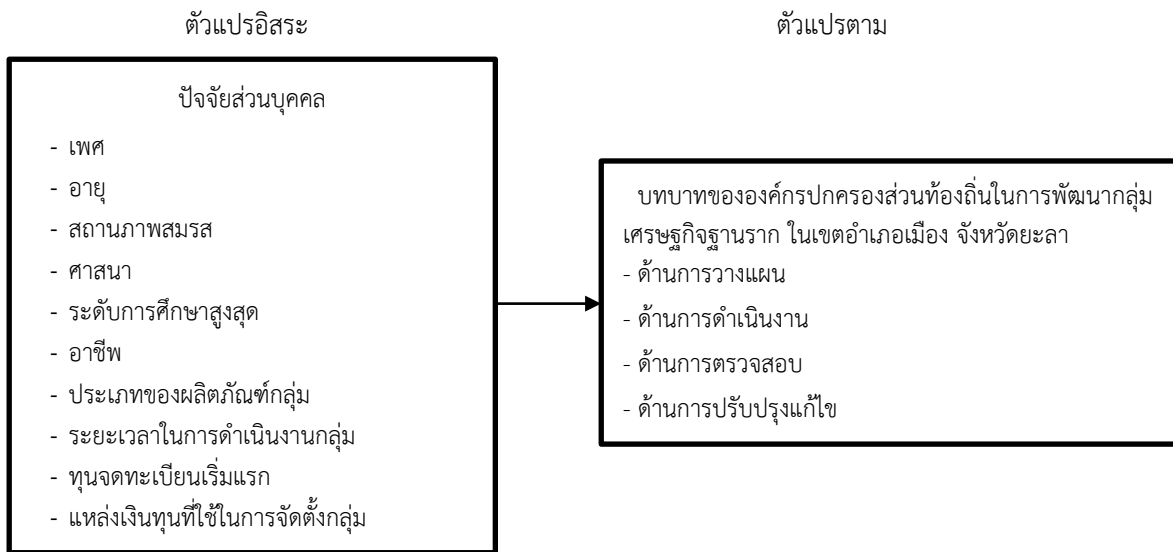
อย่างไรก็ตามกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลายแห่งในจังหวัดยะลายังคงมีปัญหาและข้อจำกัดในการบริหารจัดการหลายประการซึ่งมี ผลต่อความเข้มแข็งและความยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตลอดจนการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้าง รายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพัฒนาความสามารถในการจัดการและการพัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชน อันจะส่งผลให้ ชุมชนพึ่งพาตนเองและพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พร้อมสำหรับการแข่งขันทางการค้าในอนาคต รวมไปถึงการ พัฒนาวิสาหกิจชุมชนไปสู่การเป็นผู้ประกอบการขนาดย่อมและขนาดกลางต่อไป (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2562)

คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขต อำเภอมือเืองยะลา ทั้งทางด้าน การวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบและด้านการปรับปรุงแก้ไข ภายใต้พระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้อบัญญัติ นโยบายผู้บริหาร อำนาจหน้าที่ แผนงานและโครงการต่างๆ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการมี ส่วนร่วมและความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเศรษฐกิจฐานรากต่างๆในเขตอำเภอมือเืองยะลาเพื่อพัฒนาให้เป็นกลุ่มเศรษฐกิจฐานรากที่มี ความมั่นคงและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอมือเือง จังหวัดยะลา
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากใน เขตอำเภอมือเือง จังหวัดยะลา

แนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนา กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนา กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีวิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ลงทะเบียนกับสำนักงานพัฒนาชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 48 กลุ่ม มีสมาชิกจำนวน 1,352 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตาม Yamane (1970 อ้างใน ศิริรัตน์ ชุณหคล้าย, 2546) สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ลงทะเบียน จำนวน 1,352 คน หาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่ค่าความคลาดเคลื่อน (e) 0.05 จะได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลโดยใช้การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่ออธิบายข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาโดยมีการหาค่าวิเคราะห์ผล ดังนี้

2.1 ใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) สำหรับการอธิบายข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

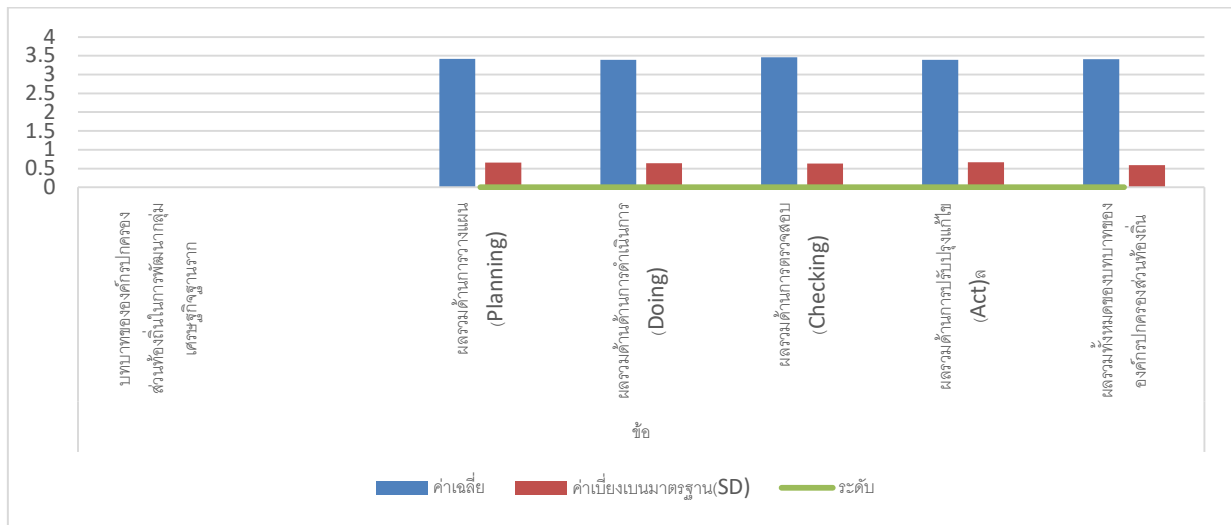
2.2 ในการวิเคราะห์บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนา กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยการใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้าน โดยกำหนดเกณฑ์ในการจัดระดับใช้วิธีแปลผล โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ได้แบ่งคะแนน เป็นช่วงๆ (สมใจ วิริยพงษ์รัตน์, 2550) ในแต่ละช่วงมีความหมายดังนี้ คือ

2.3 การทดสอบแบบ One-Way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนา กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนา กลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแบบเชิงพรรณนาและอธิบาย (Descriptive-Explanatory Research) โดยใช้แบบสอบถามทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือสมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำนวน 400 คน การนำเสนอผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้คือ

1. บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาคุณภาพเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาคุณภาพเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) สามารถอธิบายเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านการวางแผน (Planning) ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) สามารถอธิบายเป็นรายข้อดังนี้ มีการแจ้งบทบาทหน้าที่ของเทศบาลในการพัฒนาคุณภาพ มีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) รองลงมาคือ มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพ มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) กำหนดขั้นตอน/วิธีการในการพัฒนาคุณภาพ มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) มีแผนการใช้งบประมาณเพื่อการพัฒนาคุณภาพ มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) และกำหนดกิจกรรมที่ใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพ มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) ตามลำดับ

ด้านการดำเนินการ (Doing) ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) สามารถอธิบายเป็นรายข้อดังนี้ การสำรวจปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพมากที่สุด มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) รองลงมาคือ การดำเนินงานสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพเป็นไปตามที่กลุ่มฯต้องการ มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) การดำเนินงานสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพเป็นไปตามขั้นตอน มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) การจัดสรรทรัพยากรในการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพอย่างคุ้มค่า มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) และมีการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องมีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$) ตามลำดับ

ด้านการตรวจสอบ (Checking) ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) สามารถอธิบายเป็นรายข้อดังนี้ การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้มากที่สุด มีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) รองลงมาคือ แผนการดำเนินงานมีความชัดเจน มีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) การพัฒนาคุณภาพเป็นไปตามระเบียบของหน่วยงาน มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) การพัฒนาคุณภาพ บรรลุเป้าหมายที่กลุ่มฯ ต้องการ ระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) และเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินงาน ระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) ตามลำดับ

ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) สามารถอธิบายเป็นรายข้อดังนี้ นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขปัญหามากที่สุด มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) รองลงมาคือ ยอมรับแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) หน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการหลักในการปรับปรุงแก้ไขปัญหา มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) และนำข้อเสนอแนะไปกำหนดแผนการดำเนินงานครั้งต่อไป มีระดับบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ปัจจัยส่วนบุคคล	บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานราก			
	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
1. เพศ			.275	.600
1.1 ชาย	3.4374	.60685		
1.2 หญิง	3.4036	.58948		
2. อายุ			4.625	.000
2.1 ต่ำกว่า 20 ปี	3.3146	.81487		
2.2 อายุ 21 – 30 ปี	3.4576	.66712		
2.3 อายุ 31 – 40 ปี	3.4110	.57712		
2.4 อายุ 41 – 50 ปี	3.2650	.49337		
2.5 อายุ 51 -60 ปี	3.6420	.44255		
2.6 อายุ 60ปี ขึ้นไป	4.5500	.14142		
3. สถานภาพการสมรส			1.749	.175
3.1 โสด	3.5113	.65569		
3.2 สมรส	3.3818	.57890		
3.3 หม้าย/หย่าร้าง	3.5024	.54164		
4. ศาสนา			.672	.511
4.1 พุทธ	3.3393	.67584		
4.2 อิสลาม	3.4266	.57919		
4.3 คริสต์	3.7000	.		
5. ระดับการศึกษาสูงสุด			.196	.964
5.1 ประถมศึกษา	3.4053	.59282		
5.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	3.4252	.60778		
5.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.3835	.54811		
5.4ปริญญาตรี	3.4370	.63827		
5.5ปริญญาโท	3.5714	.78944		
5.6 อื่นๆ (ไปรตระบุ)	3.5000	.		
6. อาชีพ			2.306	.034
6.1 ข้าราชการ	3.3187	.62589		
6.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.0958	.72878		
6.3 พนักงานราชการ	3.4321	.57130		
6.4 ผู้ประกอบการ	3.4100	.55051		
6.5 รับจ้าง	3.4388	.56264		
6.6 เกษตรกรรม	3.6359	.79810		
6.7 อื่นๆ (ไปรตระบุ)	3.2311	.44086		
7. ประเภทผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม			.462	.763
7.1 อาหาร เครื่องดื่ม และยา	3.3873	.58571		
7.2 ทอผ้า เครื่องแต่งกาย	3.4081	.56188		
7.3 เครื่องใช้ เครื่องประดับ เครื่องหนัง และของที่ระลึก	3.4942	.68780		
7.4 สัตว์	3.3770	.65305		
7.5 พืช/สมุนไพร	3.4867	.60736		

ปัจจัยส่วนบุคคล	บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานราก			
	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
8. ระยะเวลาดำเนินงานของกลุ่ม			1.510	.186
8.1 น้อยกว่า 5 ปี	3.3456	.64545		
8.2 5-10 ปี	3.4202	.54079		
8.3 11-15 ปี	3.5783	.55253		
8.4 16-20 ปี	3.5200	.63779		
8.5 21-25 ปี	3.6625	.61397		
8.6 มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	3.3500	.		
9. ทุนจดทะเบียนเริ่มแรก			6.040	.000
9.1 ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.3340	.58002		
9.2 10,000 - 50,000 บาท	3.4912	.55627		
9.3 50,001 - 100,000 บาท	3.8618	.76107		
9.4 100,001 - 150,000 บาท	4.4250	.24749		
9.5 มากกว่า 150,000 บาทขึ้นไป	3.7333	.40723		
10. แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการจัดตั้งกลุ่ม			3.450	.017
10.1 เงินทุนของตนเอง	3.4508	.59881		
10.2 กู้เงินจากสถาบันการเงิน	3.4868	.67846		
10.3 ระดมทุนของสมาชิกในกลุ่ม	3.2532	.50838		
10.4 รัฐบาลสนับสนุน	3.6154	.56065		

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายระดับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากจากมากไปน้อยดังนี้ คือ ด้านการตรวจสอบ (Checking) มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (Planning) ด้านการดำเนินการ (Doing) และด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) สามารถอธิบายเป็นรายด้านและรายข้อได้ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผน (Planning) ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายเป็นรายข้อของระดับบทบาทจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การแจ้งบทบาทหน้าที่ของเทศบาลในการพัฒนากลุ่มฯ มีระดับบทบาทอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ที่จะพัฒนากลุ่มฯ , กำหนดขั้นตอน/วิธีการในการพัฒนากลุ่มฯ , มีแผนการใช้งบประมาณเพื่อการพัฒนากลุ่ม, และกำหนดกิจกรรมที่ใช้เพื่อการพัฒนากลุ่มฯ ตามลำดับ

1.2 ด้านการดำเนินการ (Doing) ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายรายข้อของระดับบทบาทจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การสำรวจปัญหาและความต้องการในการพัฒนากลุ่มฯมากที่สุด รองลงมาคือ การดำเนินงานสนับสนุนและพัฒนากลุ่มฯเป็นไปตามที่กลุ่มฯต้องการ, การดำเนินงานสนับสนุนและพัฒนากลุ่มฯเป็นไปตามขั้นตอน, การจัดสรรทรัพยากรในการสนับสนุนและพัฒนา กลุ่มฯอย่างคุ้มค่า, และมีการสนับสนุนและพัฒนากลุ่มฯอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

1.3 ด้านการตรวจสอบ (Checking) ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายรายข้อของระดับบทบาทจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้มากที่สุด รองลงมาคือ แผนการดำเนินงานมีความชัดเจน, การพัฒนากลุ่มฯเป็นไปตามระเบียบของ, การพัฒนากลุ่มฯ บรรลุเป้าหมายที่กลุ่มฯ ต้องการ และเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินงาน ตามลำดับ

1.4 ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถอธิบายรายข้อของระดับบทบาทจากมากไปน้อยได้ดังนี้ นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ ยอมรับแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น, หน่วยงานเป็นผู้ดำเนินการหลักในการปรับปรุงแก้ไขปัญหา, เปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และนำข้อเสนอแนะไปกำหนดแผนการดำเนินงานครั้งต่อไป ตามลำดับ

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา พบว่า ปัจจัยด้านอายุ ปัจจัยด้านอาชีพ ปัจจัยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก และปัจจัยแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการจัดตั้งกลุ่มมีผลต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากซึ่งความแตกต่างนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจฐานรากควรให้ความร่วมมือมากขึ้น และเข้ามามีส่วนร่วมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมากขึ้น
2. การเพิ่มเงินทุนในการพัฒนากลุ่มที่เพิ่มขึ้น เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจฐานรากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะลา สำหรับการศึกษาวิจัยในโอกาสต่อไปควรทำการศึกษาดังนี้

1. ศึกษารูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ศึกษากระบวนการสร้างเครือข่ายกลุ่มเศรษฐกิจฐานรากแบบมีส่วนร่วม ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร. (2562). การส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน. <<https://www.doae.go.th/doae/index.php>> (สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2562).

กระทรวงพาณิชย์.(2562). ยุทธศาสตร์การพัฒนวิสาหกิจชุมชน. <<https://www.moc.go.th/>>. (สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2562).

ประเวศ วะสี. (2550). การเรียนรู้ใหม่ ไปให้พ้นวิกฤติแห่งยุคสมัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน.

ศิริรัตน์ ขุนทคล้าย (2546). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ: บริษัท ออฟเซ็กเพรส จำกัด.

สมใจ วิริยพงศ์ศรีศรี. (2550). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลัก ธรรมาภิบาล: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.